

Iñaki Uribe Burgoa

HABEko zuzendaria

«HABE fosilizatuta bezala zegoen»

Plan estrategikoa egin zuen HABEk iaz. Euskaltegi pribatuak finantzaketa egonkor eske dira. Ikasle kopuruak behera egingo duela aurreikusi dute eta merkatu berriak aurkitu beharko dira. Eskaerei eta aldaketei nola aurre egingo dien azaldu digu zuzendariak.

ONINTZA IRURETA AZKUNE

Argazkiak: Dani Blanco

“Euskaltegiek partaidetza handiagoa eta finantzaketa egonkorra nahi dituztela esan digute”.

HABEk 2011ko irailean plan estrategikoa aurkeztu zuen. Zer nabarmendu zenuke?

Inportanteena plan estrategikoa bera planteatzea izan da. 2008an 25 urte bete zituen HABEk. Urte

horietan guztietan ez da inoiz plan estrategikorik egin.

Zergatik egin duzue plan estrategikoa?

Erakundea fosilizatuta bezala zegoela ikusi genuen, dinamika oso

zaharra zuen, beno dinamikarik ia ez zuela. Ez genuen ikusten HABEk euskalduntze prozesua aldatzeko halako gogorik zuenik. Bestetik, gobernu berriak asmo hori zeukan departamentu guztietan.

rako. 30 urtean beste batzuk agintzen egon ondoren, pentsatu nahi zen zer den ona eta zer txarra, onarekin jarraitzeko eta txarra baztertzeko. Erakunde honekin gauza bera.

Nola egin duzue plana?

Partaidetza handia izan da; barruko teknikariek, euskaltegiek, irakasleek eta ikasleek hartu dute parte. Denei galdetu zaie zer aldatuko luketen, hori izan da abiapuntua. Adibidez, irakasleei galdetu zitzaion ea nola ikusten zuten haien egoera, etorkizuna, HABErekiko harremana nolakoa zen, diru-laguntzatera iristeko araudia egokitu behar ote zen. Zeren HABEren araudia oso zaharra da.

"Ikasle gazteen kopuruak behera egingo duen bezala, 45 urtetik gorakoena hazten ari da"

Zer esan nahi duzu araudia zaharra dela diozunean?

Besteak beste, HABE dena agintzen ari zela ikusi genuen, dena erregulatzen eta arautzen euskaltegiekiko. Hori ikusita euskaltegietara joan gara eta irakasleek berehala esan dute gauza horrela dela, beraiek ez dutela parte-hartze handirik. Partaidetza handiagoa eta finantzaketa egonkorra nahi dituztela esan digute.

Zer esan nahi du finantzaketa egonkorrak?

Udal euskaltegiak funtzionarioak dira, nolabait esateko. Euskaltegi pribatuetakoa irakasleak ez daude egoera horretan eta irakasle mota bien artean dagoen diferentzia orekatzeko eskatu digute. Irakasleak egonkortasunik ez badu, errekonozimendu sozialik ez badu, pare bat urte egin eta alde egiten du, bere esperientzia kanpora eramaten du. Kaltegarria da irakaskuntzaren zat.

Plan estrategikoa egiteko euskaltegiekin harremanetan izan zineten. Plana eta gero ere, joan den urteko

"Orain arteko on-line sistema zaharkituta zegoen, orain arte zegoen Boga sistema ordezkatu egingo dugu".

hondarretik, bilerak egiten segitzen duzue euskaltegiekin. Zer eskatu dizute?

Bada bi kontu: ikasleei akreditazioak ematerakoan euskaltegiek protagonismo gehiago izatea eta finantzaketa egonkorra.

Nola gauza daiteke euskaltegien protagonismo handiagoa akreditazioan?

Orain arte HABEk egiten zituen azterketak, eta berak egiaztatu. Euskaltegiek akreditazioan parte hartzea eskatu digute eta hala egingo dugu hemendik aurrera. Haiek azterketak egin eta balora-

zioak proposatuko dizkigute eta ikusten badugu euskaltegi horrek HABEren jarraibideak betetzen dituela balorazio horiek ontzat emango ditugu. Adibidez, irakurmena eta entzumena neurtzeko azterketen balorazioetan %83ko kointzidentzia daukagu [ikasleak euskaltegiak prestatutako azterketa egin ohi du eta ondoren azterketa ofiziala dator HABEren eskutik]. Beraz, zertarako jarraituko dugu biok gauza bera egiten? Euskaltegiek egiaztatzen dutenean guk baieztatuko egingo dugu. Euskaltegi guztiei emango diegu aukera.

Finantzaketari dagokionez zer eskatu dute?

Gai zaila da. Guri ere aurrekontua murriztu zaigu, doiketak egin behar izan ditugu euskaltegiei iazko kopuru bera emateko.

Urte batekoa salba daiteke, baina euskaltegiek aurrera begirako kezka izango dute.

Lehendakaria oso kezkatuta zegoen eta HABEko, HPSko, Kultura Saila eta euskaltegiatiko ordezkariak deitu gintuen. HABEren historian ez da inoiz gertatu euskaltegiatiko ordezkariak deitzea. Irakasleek haien arazoak azaldu zituzten eta lehendakariak esan zuen konprenitzen zuela arazoa, eta guri agindu zigun nolabaiteko egonkortasuna estudiatzea. Euskaltegiei proposamen bat egin diegu, haien iritziz beharbada ez da egokiena, baina ateak irekita dauzkagu, edozein proposamen entzuteko prest gaude.

HABEk zer proposatu du?

Urte batzuetara ikasleen %30 gutxiago izango dugula kalkulatu dugu. %30a kenduta geratzen den ikasle kopuruari erantzuteko behar den irakasleria hartu dugu kontuan. Kopuru horri soldata ziurtatzea eta funtzionamendurako beharrezko diru-laguntzak ematea da helburua.

Beraz, oraingoak baino irakasle gutxiagorekin egin duzue kalkulua.

Euskaltegi pribatuetan irakasle denak ez dira finkoak, aldi baterako kontratua dutenak %30 inguru izan ohi dira. %70a mantenduko bagenu... Orain hori dena eztabaidatuko dugu euskaltegiekin.

Esan duzu datozen urteetan ikasle kopuruak behera egingo duela. Zer aurreikusten duzue?

Euskaltegiek egin duten lana oso ona izan da, jende asko euskaldun-

du dute eta gero eta jende gehiago dago euskalduntzeko beharrik gabe. Ikastoletatik datorren jende guztia ere, ez nahiko genukeen mailan beharbada, baina euskarata dator. Eta akreditazioak [euskara-gaitasun agiriak] lortzetik salbuetsiko duen dekretua momentu batetik bestera jarriko da martxan. Horrek eragina izango du. Administrazioako langileekin gauza bera ari da gertatzen, gero eta gutxiago doaz euskaltegiara gero eta gehiago ari direlako euskalduntzen, eta bestetik, egoera ekonomikoagatik langile gutxiago sartzen da administrazioan.

Dekretuak nola eragingo du?

Jendea hasi da horrelakoak esaten: "Itxaron egingo dut, alaba ez dut matrikulatuko azterketa prestatzeko. Dekretua atera zain egongo naiz".

"Euskaltegi pribatuetan irakasle denak ez dira finkoak, aldi baterako kontratua dutenak %30 inguru izan ohi dira. %70a mantenduko bagenu..."

Gero eta ikasle gutxiago, gero eta ordu gutxiagoz.

Plan estrategikoan ikasleek ikastaro trinkoak eta luzeak murriztea eskatu dute. Jendeak gero eta gutxiago dedikatu nahi du horretara. On-line ikastaroek, beharbada, ikasgelako ikastorduak murrizten lagunduko digute. Bide batez, orain arteko on-line sistema zaharkituta zegoen, orain arte zegoen Boga sistema ordezkatu egingo dugu.

Ikasleak gero eta zaharragoak dira.

Gazteen kopuruak behera egingo

duen bezala, 45 urtetik gorakoena hazten ari da. Problema da adin batetik aurrera oso zaila dela hizkuntza ikastea. Ondo aztertu behar da. Batzuetan pentsatzen dugu alferrikakoa dela irakaskuntza mota hori. Administrazioan ere 45 urtetik gorakoei ez zaie euskara perfilik eskatzen.

Baina ikasle hori ere kontuan hartu beharko da...

Bai, bai. Aukera ezin diozu ukatu. 200-300 baldin badira eta batek ikasten baldin badu, bada bat hori baloratu egin beharko da.

Gazteak euskaldundu direla-eta euskaltegiatiko ikasle kopurua murrizten baldin bada, zein izango da ikasle mota berria?

Langabezian dauden gazteak. Lana bilatzeaz kezkatuta daude, Lanbide eta horrelako erakundeetan daude eta hortik erasoko dugu. Lanbide modukoek eskaintzen dituzten ikastaroen artean euskara ikasteko aukera izatea nahi dugu. Gaur egun euskara jakiteak asko laguntzen du lana bilatzen. Merkatu interesgarria izan daiteke 20-25 urtetik 40-45 urteko langabetuen multzoa. Ideia hori lantzen ari gara.

Bestelako merkaturik?

Erabilera landu beharko da. Oraingoz HABEren araudiak ez digu esaten horrelako tipologiak lagundu behar direnik, baina egunen batean hortik jo beharko dugu ikasle bila; gauza bat gertatzen delako eta gertatuko delako: on-line sistemak arazo oso inportantea dauka, mintzapraktika gutxi egin daiteke. Euskaltegiak egokitu beharko dira mintzapraktika bereziki antolatzeke, barnetegiak oso inportanteak izango dira etorkizunean. ■

Babeslea: Bizkaiko Foru Aldundia

gure!
artean!
euskaraz

BFA
DFB